

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 14.02.1997
COM(96) 724 def.

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE
AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT

Follow-up

Wereldtop Sociale Ontwikkeling

Samenvatting

In maart 1995 hebben de staatshoofden en regeringsleiders op de wereldtop over sociale ontwikkeling in Kopenhagen een verklaring en een actieprogramma goedgekeurd waarin drie thema's centraal staan: armoedebestrijding, groei van de produktieve werkgelegenheid en bestrijding van werkloosheid, sociale integratie.

De beleidslijnen van de Europese Unie op nationaal en communautair niveau staan inmiddels op een lijn met de verplichtingen die de EU in Kopenhagen is aangegaan. Het doel van deze follow-up mededeling is een aantal thema's opsommen die meer in het bijzonder door de EU kunnen worden gevolgd, rekening houdende met de prioriteiten die tijdens de voorbereiding en op de wereldtop over de sociale ontwikkeling zelf door de Europese Unie zijn verdedigd. Dit doet niet af aan de noodzaak om verder te werken aan de formulering van gemeenschappelijke standpunten van de EU over de verschillende onderwerpen die zullen worden aangesneden in het kader van de follow-up van de wereldtop op VN-niveau.

Tevens wordt voorgesteld om vergaderingen van deskundigen te organiseren waarop de tenuitvoerlegging van de verplichtingen die de Europese Unie op de wereldtop in Kopenhagen is aangegaan, nader kan worden bestudeerd en geëvalueerd.

WERELDTOP SOCIALE ONTWIKKELING: FOLLOW-UP

Inleiding.....	3
1. Vijf actiegebieden.....	4
1.1 Ontwikkeling van de sociale dimensie in internationaal institutioneel verband.....	4
1.2 Sociale basisrechten en bevordering van de sociale en menselijke ontwikkeling in bilaterale akkoorden.....	5
1.3 Integratie van de armoedebestrijding in de ontwikkelingsacties en voortzetting van de initiatieven tegen sociale uitsluiting in de Gemeenschap.....	7
1.4 Werkgelegenheid: een sociaal-economische prioriteit.....	9
1.5 Bescherming van de rechten van buitenlandse werknemers en bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat	11
2. Verbreding van het debat na de Wereldtop.....	11
2.1 Versterking van de rol van de civil society	11
2.2 Vergaderingen van deskundigen ter bestudering van de tenuitvoerlegging van het actieprogramma van Kopenhagen	12

WERELDTOP SOCIALE ONTWIKKELING: FOLLOW-UP

Inleiding

Op de eerste Wereldtop Sociale Ontwikkeling in Kopenhagen heeft de internationale gemeenschap de beginselen geformuleerd voor de geïntegreerde benadering van een op de mens gerichte ontwikkeling. Deze benadering berust op gemeenschappelijke waarden en accentueert de nauwe banden tussen doelstellingen als de eerbiediging van de mensenrechten, de gelijkheid van man en vrouw, de bestrijding van armoede en ongelijkheid, de groei van de werkgelegenheid, de eerbiediging van de basisrechten van de werknemers en de integratie van minder begunstigde groepen. De conferentie van Kopenhagen ligt in het verlengde van andere recente conferenties over de menselijke ontwikkeling (Rio, Wenen, Kairo, Beijing).

Ter voorbereiding van de wereldtop presenteerde de Commissie een mededeling (COM(94)669) waarin de prioriteiten van de EU voor de conferentie in Kopenhagen worden gedefinieerd; enerzijds multilaterale verplichtingen om de betrokken landen ertoe te bewegen concrete doelstellingen uit te zetten voor de sociale ontwikkeling, teneinde de situatie ten aanzien van de sociale rechten te verbeteren, waarbij de ILO-verdragen het uitgangspunt zijn, en om iets te doen aan de ongelijkheid, anderzijds prioriteiten die een plaats moeten krijgen in de bilaterale betrekkingen van de Gemeenschap met landen die financiële steun krijgen of handelspreferenties genieten.

Het doel van deze mededeling is evalueren welk concreet gevolg de Europese Unie kan geven aan de beloften die zij in Kopenhagen heeft gemaakt. Hoewel de Commissie eigenlijk van mening is dat alle in de verklaring en het actieprogramma genoemde beloften en acties concreet gestalte moeten krijgen (wat voor het beleid van de Europese Unie en de Lid-Staten meer en meer het geval is), meent zij behalve de onderwerpen die worden genoemd in de documenten die in Kopenhagen zijn goedgekeurd en de prioriteiten die in de aanloop naar en op de wereldtop over de sociale ontwikkeling zelf door de Europese Unie zijn verdedigd, met name vijf onderwerpen kunnen worden genoemd waarvoor de Unie specifieke voorstellen moet opstellen. Dit zijn:

- het internationale institutionele klimaat;
- de sociale basisrechten in bilaterale akkoorden;
- de armoedebestrijding;
- het grote belang van de werkgelegenheid;
- de bescherming van de rechten van buitenlandse werknemers en de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat.

Dat deze vijf thema's met name worden genoemd doet niet af aan de noodzaak om op EU-niveau verder te werken aan de formulering van gemeenschappelijke standpunten over de verschillende onderwerpen die zullen worden aangesneden in het kader van de follow-up van de wereldtop op VN-niveau.

De Gemeenschap is bijzonder gehecht aan de versterking van de rol van de *civil society* en is voornemens in dit verband concrete initiatieven te nemen.

Met het oog op de bevordering van de beginselen van de geïntegreerde benadering van sociale ontwikkeling waartoe in Kopenhagen de aanzet is gegeven, en om de communautaire beloften daadwerkelijk vorm te geven, stelt de Commissie voor vergaderingen van deskundigen te organiseren die moeten nagaan of en in welke mate de beloften die in Kopenhagen zijn gedaan, gestalte hebben gekregen.

1. Vijf actiegebieden

1.1 Ontwikkeling van de sociale dimensie in internationaal institutioneel verband

Volgens de deelnemers aan de wereldtop in Kopenhagen ligt de verantwoordelijkheid voor de sociale ontwikkeling in eerste instantie op nationaal niveau, maar zij wezen ook op het groeiende belang van het internationale institutionele kader. Doordat de globalisering van de economie, de toename van het handelsverkeer en de internationalisering gepaard gaan met een verlies van beleidsautonomie op nationaal niveau wordt internationale samenwerking steeds belangrijker.

De hervorming van het stelsel van internationale instellingen kreeg ook de aandacht van de G-7: in Halifax en Lyon bogen de belangrijkste industrielanden zich over de gevolgen van de internationalisering en de steeds grotere interdependentie van de nationale beleidslijnen en het beleid op het gebied van duurzame ontwikkeling. In Lyon riepen zij op tot een nieuw Partnerschap voor de Ontwikkeling in het kader waarvan onder meer de sociale aspecten van de ontwikkeling aan bod moeten komen en waaraan moet worden deelgenomen door de ontwikkelingslanden en bilaterale en multilaterale donors.

Ook uit de recente besluiten van de Europese Raad blijkt dat de EU de kant van een geïntegreerde aanpak opgaat: de bestrijding van de werkloosheid en het terugdringen van het overheidstekort moeten hand in hand gaan; meer interactie tussen de Raad sociale zaken en de Raad economische en financiële zaken moet een coherenter benadering van deze vraagstukken mogelijk maken.

Op internationaal niveau is er de behoefte om een klimaat tot stand te brengen dat bevorderlijk is voor de groei en de stabiliteit, alsmede voor het creëren van werkgelegenheid en de eerbiediging van de in multilateraal verband overeengekomen arbeidsnormen.

Werkgelegenheid nam de afgelopen jaren op de internationale agenda een steeds prominenter plaats in, met name op de bijeenkomsten van de G-7 in Detroit en Lille, maar ook in de werkprogramma's van internationale organisaties als de EG en de OESO. De samenwerking van de internationale instellingen op dit gebied heeft tot dusverre weinig spectaculaire resultaten opgeleverd. De eerste contacten tussen het IMF en de ILO en de oprichting van een task force voor duurzame werkgelegenheid en levensomstandigheden in het kader van de Administratieve Coördinatiecommissie (ACC) van de VN zijn echter hoopgevend.

Voorgestelde richtsnoeren

Aangezien de ILO in het kader van het actieprogramma een bijzondere rol wordt toebedeeld op het gebied van de werkgelegenheid, zowel wat de kwantiteit als de kwaliteit daarvan betreft, acht de Commissie nauwere samenwerking tussen de ILO en andere organisaties die op drie belangrijke gebieden actief zijn, van wezenlijk belang: macro-economisch beleid (IMF), ontwikkelingsvraagstukken, met name het structureel en sectorieel beleid (Wereldbank) en handelsbeleid (WTO). Hierbij wordt voortgebouwd op de richtsnoeren waarover in Halifax overeenstemming is bereikt en die tevens in Lyon zijn besproken, zodat de internationale gemeenschap over concrete instrumenten beschikt voor meer coherentie van de beleidslijnen op internationaal vlak.

Hoofdstuk V van het actieprogramma gaat over de follow-up van de wereldtop. In de analyse die ten grondslag ligt aan dit programma, wordt erop aangedrongen de economische en sociale dimensie in aanmerking te nemen bij de opstelling en de tenuitvoerlegging van het beleid. Een van de praktische voorstellen is in de marge van de vergaderingen van het Comité Ontwikkeling van de Wereldbank en het IMF vergaderingen op hoog niveau te houden waaraan wordt deelgenomen door de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, het IMF, de Wereldbank, de ILO, de fondsen en programma's van de Verenigde Naties en andere relevante organisaties, zodat op de voet kan worden gevolgd of en op welke wijze de verklaring en het actieprogramma concreet gestalte krijgen.

De Commissie acht het van belang dat de Europese Unie deze (in paragraaf 95g genoemde) vergaderingen steunt en een beroep doet op de Algemene Vergadering opdat deze er bij de secretaris-generaal op aandringt vanaf dit jaar regelmatig vergaderingen te houden onder auspiciën van de Administratieve Coördinatiecommissie.

De Commissie zou dit principe tevens moeten steunen in het kader van het overleg van de G-7 over de internationale instellingen, met name in het licht van de in Lyon gedefinieerde doelstelling om de coherentie te verbeteren.

Het ECOSOC speelt een centrale rol bij de coördinatie van de grote conferenties op economisch, sociaal en ander gebied, zulks ter voorkoming van dubbel werk en stimulering van een geïntegreerde aanpak. De Commissie Duurzame Ontwikkeling moet een nieuwe impuls krijgen en het ECOSOC bijstaan met een meerjaarlijks thematisch werkprogramma, opgebouwd rond de drie hoofdthema's van de wereldtop.

1.2 Sociale basisrechten en bevordering van de sociale en menselijke ontwikkeling in bilaterale akkoorden

De betrekkingen van de Europese Unie met derde landen worden bepaald door een beleid op het gebied van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden dat een breed scala van acties bestrijkt. In dit verband heeft de Commissie in november 1995 een mededeling gepubliceerd over de Europese Unie en de externe aspecten van het mensenrechtenbeleid: van Rome tot Maastricht en daarna.

Wat meer in het bijzonder de betrekkingen met derde landen betreft, wordt sinds 1992 in de overeenkomsten met deze landen een clause opgenomen waarin de mensenrechten een essentieel onderdeel daarvan worden genoemd. Deze clause heeft betrekking op alle rechten, niet alleen de burgerlijke en politieke rechten, maar ook het recht op ontwikkeling, de economische, culturele en sociale rechten. De Commissie heeft de betekenis van deze clause verder uitgewerkt in haar mededeling van mei 1995 over de bepalingen inzake de eerbiediging van de democratische beginselen en de rechten van de mens in de overeenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen.

Op sociaal gebied zorgt de Unie ervoor dat in de door haar gesloten overeenkomsten rekening wordt gehouden met deze vraagstukken. De Raad Ontwikkelingssamenwerking nam in november 1996 een resolutie aan over de menselijke en sociale ontwikkeling en het ontwikkelingsbeleid van de EU. Het Witboek, dat de landen in Midden- en Oost-Europa moet voorbereiden op hun integratie in de interne markt, heeft ook betrekking op de sociale aspecten en het nieuwe partnerschap met de landen rond de Middellandse Zee waarover de Europese Raad van Cannes overeenstemming heeft bereikt, heeft ook betrekking op sociale en menselijke vraagstukken.

In het gedeelte van het actieprogramma dat is gewijd aan de kwalitatieve verbetering van de arbeid en de werkgelegenheid verplichten alle in Kopenhagen vertegenwoordigde regeringen zich tot eerbiediging van de basisrechten van de werknemers, met name de toepassing van de ILO-verdragen (voor zover zij daartoe zijn toegetreden) of de eerbiediging van de beginselen die daaraan ten grondslag liggen (in het andere geval).

In de bilaterale betrekkingen en bij de toekenning van hulp en handelspreferenties zou de Gemeenschap prioriteit moeten verlenen aan landen die concrete maatregelen nemen om deze verplichtingen na te komen.

Voorgesteld initiatief

- a) Wat de buitenlandse betrekkingen betreft, heeft de Europese Unie op het gebied van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden een beleid ontwikkeld dat een groot aantal verschillende acties omvat. In dit verband heeft de Commissie in november 1995 een mededeling gepubliceerd over de Europese Unie en de externe aspecten van het mensenrechtenbeleid: van Rome tot Maastricht en daarna.

Wat meer bepaald de betrekkingen met derde landen betreft, wordt sinds 1992 in de overeenkomsten met deze landen een clause opgenomen die bepaalt dat de mensenrechten een essentieel onderdeel zijn van de overeenkomsten met derde landen. Deze clause heeft niet alleen betrekking op de burgerlijke en politieke rechten, maar ook op het recht op ontwikkeling, de economische, sociale en culturele rechten. De Commissie heeft deze clause verder uitgewerkt in haar mededeling van mei 1995 over de bepalingen inzake de eerbiediging van de democratische beginselen en de rechten van de mens in de overeenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen.

In het kader van de dialoog tussen de Unie en de ontwikkelingslanden komen deze vraagstukken vanzelfsprekend aan bod.

- b) De Unie ziet erop toe dat de ontwikkeling van het menselijk potentieel, door de bevordering van het onderwijs en de beroepskwalificaties en de verbetering van de levensomstandigheden van de minder bevoorrechte bevolkingsgroepen, een integrerend deel vormt van de economische en sociale ontwikkeling. Wat de mensenrechten betreft, erkent zij het belang van de bescherming van de basisrechten van de werknemers, op basis van de beginselen die zijn vervat in de instrumenten van de Internationale Arbeidsorganisatie, waaronder het verbod op dwang- en kinderarbeid, de vrijheid van vereniging, organisatie en collectieve onderhandeling en het beginsel van non-discriminatie.

In het kader van de samenwerking tussen de Gemeenschap en derde landen kan eventueel aandacht worden besteed aan werkgelegenheidsvraagstukken en vraagstukken in verband met de eerbiediging van de sociale basisrechten. Voorts kan worden gestreefd naar de ontwikkeling van de samenwerking op sociaal gebied.

- c) Voorts moet worden gestreefd naar:

- de bevordering van de formulering van concrete doelstellingen voor sociale vooruitgang op het gebied van werkgelegenheid, gezondheid, onderwijs/opleiding, armoedebestrijding en de ontwikkeling van nationaal beleid op deze gebieden;
- de bevordering van de dialoog over werkgelegenheid, gezondheidszorg en onderwijs tussen regeringen, sociale partners en vertegenwoordigers van de civil society;
- de tenuitvoerlegging van acties en programma's ter bevordering van de doelstellingen op het gebied van de sociale ontwikkeling en de daadwerkelijke naleving van de ILO-verdragen.

Daartoe moet de Gemeenschap streven naar nauwere samenwerking met gespecialiseerde instanties, zoals de UNDP, de ILO en de Europese sociale partners en, voor zover mogelijk, de opstelling van samenwerkingsprogramma's met genoemde instanties.

De Commissie is van mening dat versterking van de sociale dimensie van het ontwikkelingsbeleid van de Gemeenschap, vooral ten aanzien van de minst ontwikkelde landen, mogelijk is wanneer de Gemeenschap en de ontwikkelingslanden onderling overeenkomen, zoals in het actieprogramma van de Wereldtop Sociale Ontwikkeling wordt geopperd, dat een vijfde van de publieke ontwikkelingshulp van de Gemeenschap en een vijfde van de overheidsuitgaven van de ontwikkelingslanden voor de sociale basisprogramma's wordt gereserveerd.

1.3 Integratie van de armoedebestrijding in de ontwikkelingsacties en voortzetting van de initiatieven tegen sociale uitsluiting in de Gemeenschap

1.3.1. Het in Kopenhagen goedgekeurde actieprogramma bevat aanbevelingen voor de tenuitvoerlegging van nationale strategieën voor de vaststelling van duidelijke doelstellingen ter bestrijding van armoede en uitroeiing van absolute armoede en de

integratie van deze doelstellingen in het economisch en sociaal beleid op lokaal, nationaal of regionaal niveau. Het programma roept tevens op tot meer internationale samenwerking, ondersteuning van de internationale instellingen en mobilisering van de overheidssector en de particuliere sector, teneinde bij te dragen tot de verwezenlijking van de nationale doelstellingen voor de bestrijding van armoede.

Op EU-niveau is de bestrijding van armoede, in het kader van de ontwikkelingssamenwerking, één van de prioritaire terreinen waarop de Lid-Staten en de Gemeenschap hun beleid en hun activiteiten meer willen coördineren. De Raad heeft in december 1993 gemeenschappelijke algemene richtsnoeren goedgekeurd waarin met name wordt gewezen op de in essentie politieke dimensie van de armoedebestrijding. Armoedebestrijding is niet mogelijk zonder de duurzame politieke wil om een einde te maken aan de ongelijke verdeling van de opbrengst van de groei en de ongelijkheid bij de toegang tot produktieve hulpmiddelen en sociale dienstverlening. In dit verband moet prioriteit worden verleend aan de bevordering van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. De benadering waarvoor de Raad opteert is een geïntegreerde benadering, gericht op de lange termijn, die alle ontwikkelingsinstrumenten omvat en waarbij het accent niet alleen wordt gelegd op dialoog over het beleid tussen de donors en de autoriteiten in de begunstigde landen, maar ook op de betrokkenheid van de bevolking.

Om haar ondersteuning van het interne beleid voor de bestrijding van armoede en ongelijkheid inhoud te geven en haar prioriteiten bij het beheer van de ontwikkelingsprojecten en -programma's beter te bepalen, zou de Gemeenschap meer steun moeten geven aan de ontwikkeling van analytische en voorlichtingsinstrumenten en deze concreet moeten integreren in de verschillende terreinen waarop wordt samengewerkt.

Voorgesteld initiatief

In de dialoog over het beleid van de Gemeenschap ten opzichte van derde landen zal systematisch rekening worden gehouden met een analyse van de situatie op het gebied van de armoede, op basis van voortgangsindicatoren en een evaluatie van het nationale beleid ter bestrijding van armoede en ongelijkheid, aan de hand van indicatoren als het aandeel van de overheidsuitgaven voor sociale dienstverlening ten opzichte van andere niet-produktieve uitgaven of een analyse van de barrières voor de toegang tot hulpmiddelen en produktieve activiteiten, vooral voor vrouwen.

Parallel hiermee zal de Gemeenschap haar analyse en evaluaties van programma's verbeteren, zodat het effect daarvan op de armoede, waarvan zowel mannen als vrouwen het slachtoffer zijn, preciezer kan worden beoordeeld.

De Gemeenschap kan tenslotte overwegen meer voorlichtingsacties te organiseren op het gebied van ontwikkeling, teneinde de publieke opinie in de Gemeenschap meer bekend te maken met de armoedeproblemen in de wereld.

1.3.2. De economische vooruitgang in de Gemeenschap dient alle Europese burgers ten goede te komen.

De situatie die in het kader van de Wereldtop werd geschetst, laat zien dat verschijnselen van sociale uitsluiting voorkomen in geïndustrialiseerde economieën die geconfronteerd worden met structurele veranderingen.

Zoals zij in haar sociale werkprogramma op de korte termijn heeft beloofd, zal de Commissie deze kwestie nauwgezet blijven volgen. Sociale uitsluiting is in 1996 in Europees verband aan de orde gesteld en ook is er een verslag opgesteld over alle communautaire activiteiten op dit gebied.

In het kader van het Europees Sociaal Fonds is de bestrijding van sociale uitsluiting al sinds 1989 een prioriteit. Een van de belangrijkste actiepunten is de bestrijding van langdurige werkloosheid en de bevordering van de integratie van jongeren en, in het algemeen, van minder bevoorrechte groepen (drugsverslaafden, buitenlandse werknemers, ex-gedetineerden etc.).

Het beginsel van gelijke kansen voor mannen en vrouwen is geïntegreerd in alle communautaire beleidsvormen en maatregelen.

Momenteel wordt 5,6 miljard ecu besteed aan de bestrijding van sociale uitsluiting.

Op basis van het communautaire initiatief Werkgelegenheid is een soepeler aanpak mogelijk en kan rekening worden gehouden met alle aspecten van sociale uitsluiting, zodat deze in hun totaliteit kunnen worden bestreden. Voor de bestrijding van sociale uitsluiting wordt in het kader van het programma-onderdeel Horizon van dit initiatief 730 miljoen ecu uitgetrokken.

1.4 Werkgelegenheid: een sociaal-economische prioriteit

In de verklaring en het actieprogramma van Kopenhagen worden het creëren van werkgelegenheid, de bestrijding van de werkloosheid en de bevordering van betaald werk van groot belang genoemd voor het economisch en sociaal beleid en de strategie op het gebied van duurzame ontwikkeling. De regeringen beloofden een actief werkgelegenheidsbeleid te voeren en prioriteit te verlenen aan het nationale en internationale beleid voor de bestrijding van de werkloosheid.

In het actieprogramma wordt gewezen op de belangrijke rol van werkgelegenheid als het gaat om armoedebestrijding en sociale integratie. Het accent wordt gelegd op het belang van samenwerking op alle niveaus tussen overheid, sociale partners en civil society en op de investeringen in mensen. De investeringen in onderwijs en opleiding zijn van wezenlijk belang voor de economische groei, en daarmee voor de werkgelegenheid, maar ook voor de verbetering van de aanpassingscapaciteit van mannen en vrouwen aan de wereldwijde veranderingen. Het werkgelegenheidsbeleid moet voorts gericht zijn op gelijke kansen voor mannen en vrouwen en, meer in het algemeen, op het verbod van discriminatie op grond van ras of etnische, religieuze of andere redenen.

De Europese Unie beschouwt de bestrijding van de werkloosheid als een van haar belangrijkste taken. De strategie op dit gebied, die samenhangt met het op monetaire stabiliteit en het terugdringen van een excessief overheidstekort gerichte macro-

economisch beleid, omvat vijf terreinen die van cruciaal belang zijn voor het creëren van werkgelegenheid:

- verbetering van de arbeidsperspectieven door te investeren in beroepsopleiding;
- de groei gebruiken om werkgelegenheid te creëren;
- de indirecte arbeidskosten terugdringen om werkgelegenheid te creëren;
- efficiënter arbeidsmarktbeleid;
- maatregelen ten behoeve van de bevolkingsgroepen die het meest te lijden hebben van de werkloosheid.

De Europese Raad van Essen verzocht de Lid-Staten deze aanbevelingen op het nationale beleidsniveau om te zetten in meerjarenprogramma's en daarbij rekening te houden met het specifieke karakter van hun economische en sociale situatie. In december 1995 bevestigde de Europese Raad van Madrid opnieuw dat de stimulering van de werkgelegenheid de belangrijkste sociale, economische en politieke doelstelling van de Europese Unie en de Lid-Staten is. Voor het eerst was er in een gezamenlijk verslag van de Raad (Economische en financiële zaken, Arbeidsvraagstukken en Sociale zaken) en de Commissie overeenstemming over de weg die moet worden gevolgd om te bereiken dat het herstel van de economie gepaard gaat met een duidelijkere verbetering van de werkgelegenheid.

In juni 1996 deed Commissievoorzitter Santer een voorstel voor een vertrouwenspact op het gebied van de werkgelegenheid. Doel van dit vertrouwenspact is alle betrokkenen te doordringen van het grote belang van werkgelegenheid, het totstandbrengen van een Europees multiplier-effect en de bestrijding van de werkloosheid op de middellange en lange termijn te bezien. De Europese Raad van Florence hechtte zijn goedkeuring aan dit beleid, dat een allesomvattend kader voorstelt, en wees erop dat een nieuwe impuls moet worden gegeven aan de strategie voor het creëren van werkgelegenheid.

Het Gezamenlijk Verslag en het voorstel voor een vertrouwenspact kregen ook de nodige aandacht op de Europese Raad van Dublin waar een Verklaring werd afgelegd over werkgelegenheid. Daarin wordt een concreet pakket van maatregelen uitgezet met als doel: (1) de verbetering van de arbeidsmarktefficiëntie en de investeringen in menselijk potentieel, (2) de ondersteuning van de meest kwetsbare groepen in de samenleving, (3) de belasting- en sociale-zekerheidsstelsels beter afstemmen op de arbeidsmarkt, (4) het moderniseren van de markten voor goederen en diensten, (5) de verbetering van de concurrentiepositie en (6) de bevordering van de plaatselijke ontwikkeling.

Voorgestelde richtsnoeren

De gedecideerde actie van de Europese Unie, in nauwe samenwerking met de sociale partners, zou bij een analyse van de meest geschikte methoden als model kunnen fungeren en vergeleken kunnen worden met andere initiatieven in een ruimer internationaal verband. Gezien de bijzondere rol die in het actieprogramma op het gebied van werkgelegenheid wordt toebedeeld aan de ILO, stelt de Commissie voor regelmatig vergaderingen te beleggen met de ILO. Het overleg over werkgelegenheid in het kader van de OESO en de G7 moet ook worden voortgezet.

1.5 Bescherming van de rechten van buitenlandse werknemers en bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat

De verklaring van Kopenhagen verplicht de regeringen tot de bescherming van de rechten van buitenlandse werknemers, overeenkomstig de desbetreffende nationale en internationale instrumenten, de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat en de bevordering van verdraagzaamheid in de samenleving. De eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de culturele en religieuze diversiteit, de sociale rechtvaardigheid en gelijke kansen voor mannen en vrouwen zijn essentiële elementen van een menselijkere, verdraagzamere en rechtvaardigere samenleving.

Voorgestelde initiatieven

- In het sociaal actieprogramma op de middellange termijn stelt de Commissie een aanbeveling in het vooruitzicht die de Lid-Staten moet stimuleren tot de naleving van de bepalingen van het Verdrag van de Verenigde Naties uit 1990 inzake de verbetering van de situatie van buitenlandse werknemers en hun gezinnen.
- In het sociaal actieprogramma van de Commissie wordt ook gesproken over een aanbeveling aan de Lid-Staten om de werkgelegenheid te bevorderen van ingezetenen uit derde landen wier vaste en legale verblijfplaats in een Lid-Staat is, wanneer deze werk verrichten dat niet kan worden verricht door onderdanen van de Europese Unie of door onderdanen van derde landen die legaal in de betrokken Lid-Staat verblijven. Voor alle duidelijkheid moet hieraan worden toegevoegd dat onderdanen van derde landen wier vaste en legale verblijfplaats in een Lid-Staat is, vooralsnog niet het recht hebben naar een andere Lid-Staat te verhuizen om daar een beroepsactiviteit uit te oefenen.
- In december 1995 heeft de Commissie een mededeling goedgekeurd over racisme, vreemdelingenhaat en antisemitisme. Doel hiervan is enerzijds het coördineren van de activiteiten van de Commissie op deze gebieden en anderzijds het voorstellen van richtlijnen voor toekomstige activiteiten. Deze mededeling gaat gepaard met een voorstel aan de Raad om 1997 uit te roepen tot “Europees Jaar tegen racisme”.

2. Verbreding van het debat na de Wereldtop

2.1 Versterking van de rol van de civil society

De verklaring en het actieprogramma van Kopenhagen vormen de bekrachtiging van het concept van een samenleving waarin ieder individu met al zijn rechten en verantwoordelijkheden een actieve rol speelt. De regeringen worden aangespoord de betrokkenheid van eenieder bij de samenleving te bevorderen.

Geplande initiatieven

De Commissie wil iedere achttien maanden een Europees forum organiseren over het sociaal beleid. Dit forum moet een zo groot mogelijk aantal belangstellende organisaties bij elkaar brengen. Zonder af te willen doen aan de rol van de sociale partners, is de

Commissie van mening dat de NGO's en andere belangenorganisaties moeten worden geraadpleegd over een reeks sociale kwesties. Het eerste Europese sociale forum heeft plaats gevonden in maart 1996.

2.2 Vergaderingen van deskundigen ter bestudering van de tenuitvoerlegging van het actieprogramma van Kopenhagen

De vergaderingen van deskundigen moeten strikt gezien in 1997 en 1999 plaatsvinden. Doel ervan is de bestudering van de tenuitvoerlegging van de belangrijkste kwesties die in Kopenhagen ter sprake zijn gekomen. Ook moet de balans worden opgemaakt van de interne en externe aspecten van het beleid van de EU. Dit is nodig ter voorbereiding van de speciale zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in 2000 waarop de tenuitvoerlegging van het actieprogramma van Kopenhagen nader zal worden bestudeerd.

ISSN 0254-1513

COM(96) 724 def.

DOCUMENTEN

NL

11 05

Catalogusnummer : CB-CO-96-736-NL-C

ISBN 92-78-14163-1

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen

L-2985 Luxemburg